

Навроцький Григорій Миколайович
(1833 – 1907),
державний і громадський діяч, меценат, благодійник,
почесний громадянин м. Ромни, уродженець м. Ромни.

Народився Григорій Навроцький 6 січня 1833 року в Ромнах в сім'ї роменського дворянина. У 1857 році закінчив юридичний факультет імператорського Харківського університету, отримавши ступінь кандидата права. З 1858 року розпочалась його громадська діяльність в Роменському повіті. В різні роки він займає посади: мирового-посередника в дільниці Роменського повіту, голови Роменської повітової управи, голови з'їзду мирових суддів Роменського повіту, почесного мирового судді по Роменській мировій судійській окрузі, до якої входили Роменський, Лохвицький, Гадяцький та Зіньківський повіти, предводителя дворянства Роменського повіту. Протягом листопада-грудня 1907 року - депутат третьої Державної Думи Російської імперії.

Окрім цього, він, у різні часи, очолював училищну раду в земській управі, був головою попечительської ради Роменської жіночої гімназії, головою правління товариства взаємного кредиту, губернським гласним, тощо. В 60-70-х роках мав ранг колезького секретаря, у 80-х - колезького радника, в 90-х - статського радника. На початку ХХст. - дійсний статський радник.

У 1885 році, за клопотанням Думи, обраний почесним громадянином міста Ромни за багатолітні старання в проведенні Ландварово-Роменської залізниці та Роменсько-Кременчуцької колії. Саме Навроцький, коли тільки дійшли відомості про можливість залізничного сполучення між Литвою та Північною Україною, ще в кінці 60-х років, з власної ініціативи, почав збирати різні статистичні дані, необхідні для складання проекту проведення залізниці саме через Ромен. Він організує і очолює місцевий залізничний комітет при управі (обраний його член-секретарем).

У 1868 році отримує від земства 114 крб. на друкування журналу залізничного комітету. В тому ж році Навроцький запрошує залізничних інженерів для детального обстеження і складання проекту будівництва колії від Бахмача до Ромен.

Тоді ж, за ініціативою Навроцького, укладено проект проведення залізниці не тільки до Ромен, а й далі на південь, до Кременчука, на що він витрачав і свої власні кошти, без будь-якої гарантії оплати з боку земства. Саме Навроцький, разом з роменським дворянином, штабс-капітаном Максимом Мазаракі, декілька років підряд оббивали пороги високопоставлених чиновників у Петербурзі, і таки зробили все можливе, аби запланована залізниця не зупинилась на Курсько-Київській лінії (станція Бахмач), а була продовжена до Ромен.

Зважаючи на такі їхні послуги перед громадськістю нашого міста, повітове земське зібрання на своєму засіданні 17 серпня 1874 року постановило виділити кошти з земського бюджету (біля 3000 крб. щорічно) для створення стипендії імені Навроцького і Мазаракі, та доручило управі підняти клопотання перед Сенатом і заручитися височайшою монаршою згодою на заснування вищеозначеної стипендії для навчання вихідців з

Роменського повіту в одному з університетів імперії, з тією умовою, що Навроцький і Мазаракі будуть вибирати стипендіатів на власний розсуд.

Після того, як імператор задовільнив клопотання земської управи, та, починаючи з 1880 року, щорічно виплачувала капітал на загальну суму 3300 крб. на виплату стипендій уродженцям Роменщини з бідних дворян, які навчались в Харківському університеті. Призначення іменної стипендії і почесне громадянство вказують на особливі, виняткові заслуги Навроцького перед містом і повітом.

Помер Григорій Миколайович в Києві 25 грудня 1907 року.

В Роменському краєзнавчому музеї зберігається його парадний портрет, написаний у 1901 році олійними фарбами на полотні художником Шаховським. Дружина Навроцького Ольга Парменівна закінчила Одеський інститут благородних дівиць. З 1883 року - попечительниця Роменської жіночої гімназії. На свої кошти побудувала і була попечительницею школи садівництва і огородництва в с. Процівка. У 1914 р. організувала збір грошей на будівництво нового приміщення для цієї школи.

Провідний бібліограф МЦБС Валентина Салогуб.